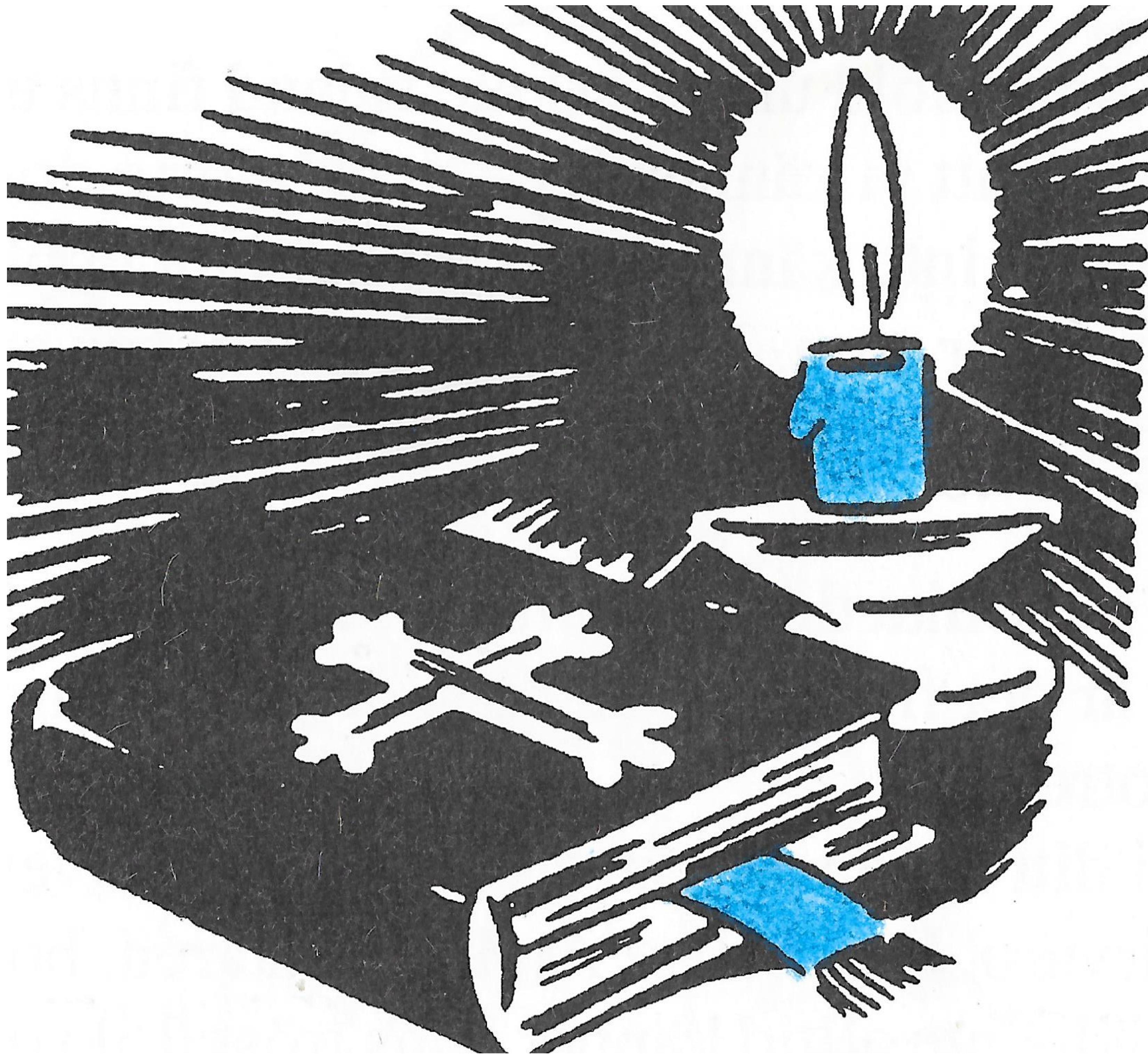

Frågor och Svar

från

Johann Gerhards Tröstebok

Originaltitel: Enchiridion consolatorum
Engelsk titel: John Gerhard's Manual of Comfort
Översättning: Gunnar Juelsson
2:a upplagan

Omslaget: Kristus-bild i mosaik från 1200-talet i Hagia Sofia-kyrkan, Istanbul

Innehållsförteckning

1. Gäller evangeliet alla?

Den bekymrade människan:
Jag känner ingen tröst från Guds ord. Jag tvivlar på att ordets löften gäller just mig. Gud är inte bara nådig, utan också sträng. Och inte alla tar emot det som Kristus har gjort för oss!

Själasörjaren svarar:
Akta dig för den vilseledande tanken att evangeliet endast skulle gälla vissa människor! Herren inbjuder alla och önskar att alla skall komma till honom. Han erbjuder i evangeliet Kristi nåd åt alla – det är inget sken, utan verklighet!

Herren har sin lust i att kalla syndare till omvändelse. "Så sant jag lever, säger Herren, HERREN, jag har ingen lust till den ogudaktiges död, utan fastmer därtill att den ogudaktige vänder om ifrån sin väg och får leva." (Hes 33:11; 18:32) Du hör Guds allvarliga ed: Gud önskar att omvända dessa som annars dör i sina synder genom sin obotfärdighet.

"Kom till mig" säger Frälsaren, "ni alla som arbetar och är betungade, så skall jag ge er ro." (Matt 11:28) Vägen till Kristus står öppen för alla, som har blivit trötta under syndens ok. De utlovas vila och vederkvickelse bara de kommer.

Gud "vill, att alla människor skall bli frälsta och komma till kunskap om sanningen." (1 Tim 2:4) Aposteln skriver här om den sanning som han har lärt från himmelen. "Ty Gud har givit dem alla till pris åt ohörsamhet för att sedan förbarma sig över dem alla." (Rom 11:32) Gud är angelägen om alla människors frälsning – Guds nåd gäller alla. Ingen annan utesluts än den som utesluter sig själv.

Det finns bara en Gud. Han önskar frälsa alla, som han har

skapat. Det finns En som har gett sig själv till lösen för alla. Han vill att alla skall dra nytta av denna återlösning. Gud vill inte, "att någon skall gå förlorad utan att alla skall få tid att omvända sig," (2 Petr. 3:9) skriver aposteln Petrus av egen erfarenhet. På grund av sin godhet och sitt tålamod kallar Gud alla till omvändelse. Han vill inte att någon enda skall gå förlorad.

Du kan inte bestrida denna otvetydiga sanning. Dessa ord av den helige Ande är klara som solens ljus. Skriftens tröst skall betyda mer för dig än ditt eget hjärtas tankar. Ty Skriften är den levande Gudens ord och vilseleder oss aldrig. Det är vårt eget hjärta däremot som vilseleder och bedrar.

"Det förlorade skall jag uppsöka ... "
Hes. 34:16.

2. "Min omvändelse kommer för sent!"

Den bekymrade människan:
Jag är ledsen över att jag ofta har gjort mot mitt samvete. Jag har många samvetssår som jag önskar att få hjälp för. Jag vill ha ett gott samvete. Men jag fruktar, att min omvändelse kommer för sent. Jag har många gånger sagt nej till Guds nåd och nu är jag rädd, att jag själv skall bli förkastad.

Själasörjaren svarar:
Så länge som en människa lever i världen kan inte omvändelsen komma för sent. Många kallas till vingårdsarbete i elfte timmen och erhåller full "nådelön" (Matt 20:9). Inget dröjsmål kan omintetgöra Guds kärlek. Omvändelsen kommer aldrig för sent för Gud, ty i Hans ögon är det förflutna och framtiden alltid detsamma som den innevarande stunden.

Se på den botfärdige rövaren på korset. Den döende mannen hade ännu tid. Han bekände Kristus. Han fick förlåtelse för sina synder och löfte om det himmelska paradiset.

Så länge det heter "idag" söker Gud ivrigt efter vår omvändelse. Så länge som den himmelske Brudgummen dröjer med sin ankomst (Matt 25:5) står nådens och förlåtelsens dörr öppen. Hela vår livstid, ja till och med vår sista timma, har vi fått som beredelsetid. Gud räcker ut sina händer hela levnadsdagen. (Jes 65:2) Vem som än kommer till honom, när han än kommer – Jesus skall inte kasta ut honom. (Joh 6:37) Du behöver därför aldrig frukta, att en sann omvändelse kommer för sent!

Du skall inte ångra dig bara därför att döden närmar sig. Du skall inte heller ångra dig enbart av den anledningen att straffet för dina synder närmar sig. Nej, sann ånger kommer genom Guds lag genom vilken den helige Ande får dig att sörja över dina syn-

der, därför att du genom dessa har förtörnat Gud.

Förtrösta på Kristus som dog för att kunna förlåta dina synder. De goda nyheterna om syndernas förlåtelse skapar hos dig en längtan efter att få leva resten av ditt liv i tjänst för Herren.

Ödmjuka dig därför inför Gud. Herren föraktar inte den som har ett förkrossat och bedrövat hjärta. (Psalt 51:19) Han säger: "Men till den skådar jag ned, som är betryckt och har en förkrossad ande, och till den som fruktar för mitt ord." (Jes 66:2)

"Förtrösta på Kristus som dog för att kunna förlåta dina synder!"

3. Genom tron tar jag emot frälsningens gåva

Den bekymrade människan:
Kristus dog för alla, men inte alla får nytta av hans död. Hur kan jag veta att Kristi nådefulla gärning skall hjälpa just mig? Hur kan jag bli viss om att jag har del i allt det som Kristus har förtjänat för oss genom sitt lidande och sin död?

Själasörjaren svarar:
Gud ger dig sitt ord och sitt evangelium, och därmed också all nåd som hans Son har vunnit åt oss. Hela dagen sträcker han ut sina händer mot syndare. (Jes 65:2) Han kallar och inbjuder alla. Och därför kallar han också dig. Vad Gud erbjuder dig i sin nåd får du ta emot med trons hand. Vad du tror, får du! Tron griper om Kristus och i Kristus får den del av Guds nåd, syndernas förlåtelse och evigt liv.

Hör vad Gud säger i sitt ord, som är en evig, oföränderlig sanning: "Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom icke skall förgås, utan ha evigt liv." (Joh 3:16) " Den som tror på honom, han blir icke dömd" (Joh 3:18) utan har evigt liv. Ty han ger åt alla dem som tar emot honom "makt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn." (Joh 1:12)

Att få vara ett Guds barn innefattar allt som är nödvändigt för frälsningen. Om vi är Guds barn, så är vi födda av Gud. Det är inte den biologiska födelsen som gör oss till Guds barn utan den andliga födelsen. Om vi är Guds barn, så har vi en god fader, som förbarmar sig över sina barn. (Ps 103:13) Om vi är Guds barn, så har vi Guds helige Ande.

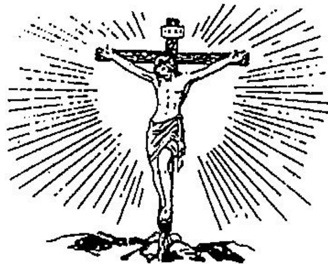
Aposteln säger: "Alla de som drivas av Guds Ande, de är Guds barn. Ni har ju inte fått en träldomens Ande, så att ni åter skulle

känna fruktan; ni har fått en barnaskapets ande, i vilken vi ropar: 'Abba! Fader!'" (Rom 8:14,15) Han skriver också: "Och eftersom ni nu är söner, har han sänt i våra hjärtan sin Sons Ande, som ropar: 'Abba! Fader!" (Gal 4:6) "Men är vi barn, så är vi också arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi eljest lider med honom för att också med honom bli förhärligade." (Rom 8:17) En äkta son är också en arvinge.

Alla dessa dyrbara gåvor av nåd är våra i Kristus, som bor i våra hjärtan genom tron. (Ef 3:17) Detta är anledningen till att Skriften använder så starka ord om tron. "Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som hör mina ord och tror honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke under någon dom, utan har övergått från döden till livet." (Joh 5:24; Joh 11:25,26)

"Ingen av dem som tror på mig skall förbli i mörkret", (Joh 12:46) i okunnighetens, syndens och den eviga dödens mörker. Genom trons ljus har han kommit till frälsande kunskap, sann rättfärdighet och evigt liv.

Apostlarna vittnade med klara ord om att allt som det berättas i evangelierna om Kristi ord, gärningar och lidande hade skrivits med det syftet att "ni skall tro, att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron skall ha liv i hans namn." (Joh 20:31) "Gud har givit oss evigt liv; och det livet är i hans Son. Den som har Sonen, han har livet." (1 Joh 5:11,12) Men vi vet att vi har evigt liv, därför att vi tror på Guds Sons namn. (1 Joh 5:13)

"Vad Gud erbjuder dig i sin nåd får du ta emot med trons hand."

4. Bor den helige Ande i mig?

Den bekymrade människan:

Hur kan jag vara viss om att mitt hjärta är ett tempel och en boning för den helige Ande? Synden "klibbar" fast vid mig. Och jag vet att i mitt kött bor icke något gott. (Rom 7:18) Hur kan då den helige Ande bo i mig?

Själasörjaren svarar:

I detta livet erhåller vi endast Andens förstlingsfrukt. (Rom 8:23) I det eviga livet däremot kommer den fulla skörden. Här är det alltid en kamp mellan kött och ande. Och vi är "av köttslig natur, såld till träl under synden." (Rom 7:14) På samma gång är vi också den helige Andes tempel, vi som tror. Gud förnyar oss genom sin Ande.

Du kan veta att den helige Ande bor i dig på följande: Du sörjer över din synd och vill bli den kvitt. Du tror på Kristus, ty den helige Ande är trons Ande. (2 Kor 4:13) Du ber till Gud, som är barmhärtighetens Fader, ty Anden är nådens och bönens Ande, (Sak 12:10) som ropar i de troendes hjärtan: "Abba, Fader!" (Gal 4:6) Du önskar göra det som är gott, ty de som är tempel åt den helige Ande drives av Guds Ande. (Rom 8:14) Och ibland känner du i ditt hjärta en försmak av det eviga livet. "Ty Guds rike består icke i mat och dryck utan i rättfärdighet och frid och glädje i den helige Ande." (Rom 14:7)

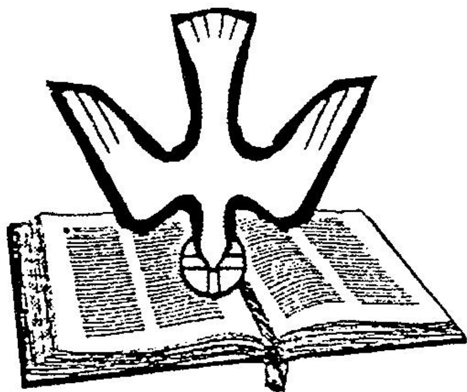
I ditt inre ropar Sonens Ande sitt: "Abba! fader!" Du kan vara viss om att du har del i Guds faderliga kärlek emedan du ledes av Sonens Ande. Även om det andliga livet stundom kan vara svagt, så skall du inte låta modet falla!

Bed om att få ett större mått av Guds Ande, ty Gud vill ge

"helig Ande åt dem som ber honom." (Luk 11:13) Uppliva den nådegåva som är i dig (2 Tim 1:6) genom att bedja, söka och klappa (Matt 7:7,8) och genom att höra och läsa Guds Ord. Detta liv är inte fullkomligt men det är en resa mot fullkomligheten.

Förutom Andens inre vittnesbörd har Gud givit dig sina sakrament. De är insegel på gudomliga löften, förmedlare av Kristi välsignelser och medel till att uppväcka, underhålla och stärka tron, så att du kan bli viss om att Guds nåd gäller just dig. Genom *dopet* har du upptagits i Guds nåd. *I den heliga nattvarden* får du del av Kristi kropp och blod. Och i *avlösningen förklaras* du fri från syndens bojor.

Tro därför utan tvekan evangeliets ord! Varför tvivlar och vacklar du? Gud lurar dig inte, då han lovar, att han vill höra din bön och att han vill ge oss allt som vi ber om efter hans vilja. (Joh 16:23; Matt 18:19; 1 Joh 5:14)

Anden verkar tro och andligt liv genom Guds ord.

5. Den välsignade avlösningen

Den bekymrade människan:
Kristi förtjänst gäller alla, men hur skall jag bli viss om att hans gärning gäller just mig? Mycket i Guds ord erbjudes åt alla, men alla får inte nytta av det!

Själasörjaren svarar:
Du kan dra en välgrundad slutsats från det som gäller alla till det som gäller den enskilda människan. Eftersom Gud vill frälsa alla kan du med visshet veta, att han också vill ha dig frälst. Därför att Kristus dog för alla, kan du vara övertygad om, att han dog på korset just för dig, för att rena dig från alla dina synder genom sitt blod.

Vad som säges till alla i evangeliet blir på ett särskilt sätt ditt i avlösningen. Ty när prästen förkunnar syndernas förlåtelse i Jesu namn kan du vara viss om att denna förlåtelse gäller inför Gud i himmelen. Ty Kristus säger: "Allt vad ni löser på jorden, det skall vara löst i himlen." (Matt 18:18) "Om ni förlåter någon hans synder, så är de honom förlåtna. " (Joh 20:23)

Detta är försoningens välsignade ämbete (2 Kor 5:18) som Gud har anförtrott åt kyrkan. Detta är den välsignade "nyckelmakten" som han har överlämnat åt sina trogna tjänare. De är ambassadörer, sändebud, vilka på Kristi uppdrag skall förmana: "Låt försona er med Gud!" (2 Kor 5:20)

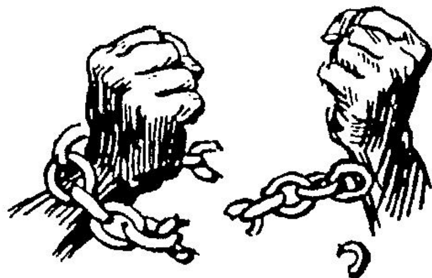
Om någonting gott erbjudes just åt dig, då skall du inte tveka att ta emot det. Om du, när du är bedrövad över din synd, hör Guds tjänare förkunna dig syndernas förlåtelse på Kristi uppdrag, då kan du vara förvissad om att du hör Kristi egna ord.

Vad som har gjorts för dig i Kristi namn och i hans ställe har

gjorts för dig av Kristus själv. Det är han som förkunnar dig syndernas förlåtelse. Guds tjänare bara lånar sin röst åt Kristus.

Om tvivel smyger sig in i ditt hjärta så håll dig till Kristi ord. Han sade till apostlarna och deras efterföljare: "Den som hör er, han hör mig!" (Luk 10:16) Aposteln Paulus säger om sig själv och andra ordets förkunnare: "Å Kristi vägnar är vi alltså sändebud; det är Gud, som förmanar genom oss. Vi ber å Kristi vägnar: Låt försona er med Gud!" (2 Kor. 5:20) "Den som inte vill veta av detta, han förkastar alltså inte en människa, utan Gud, honom som ger sin helige Ande till att bo i er." (1 Tess 4:8)

Kristus säger till dig detsamma som han sade till andra syndare: "Dina synder är dig förlåtna!" (Luk 7:48, Matt. 9:2) Det finns ingen skillnad mellan dessa Kristi ord och de som prästen uttalar i avlösningen. När prästen förkunnar dig syndernas förlåtelse, då skall du tro, att du hör Kristi ord, och inte enbart prästens ord.

"När prästen förkunnar syndernas förlåtelse i Jesu namn, kan du vara viss om att denna förlåtelse gäller inför Gud i himmelen."

6. Sorg över synden

Den bekymrade människan:
Jag vet att jag är både avlad och född i synd och att jag har förtörnat Gud med mina många synder. Jag är medveten om det och sörjer däröver. Men min syndasorg är för liten med tanke på min stora skuld och räcker inte till som "betalning" för mina synder!

Själasörjaren svarar:
Det är sant. Din syndasorg och samvetets förskräckelse över dina synder kan aldrig jämföras med dina förskräckliga synder. Gud som du har förtörnat är oändlig. Dina synder är oändligt onda. Syndastraffet i helvetet är oändligt. Hur skulle då din ånger kunna motsvara Guds oändliga rättfärdighet och försona Guds oändliga vrede?

Kristus åstadkom vad du inte kunde åstadkomma. Han betalade den oändligt stora lösesumman för dina synder. Om du kunde "betala" för dina egna synder och utplåna dem med din ånger, varför skulle då Kristus behöva lida på korset? "Nej, du har vållat mig arbete genom dina synder och möda genom dina missgärningar." (Jes 43:24) "En vinpress har jag trampat, jag själv allena, och ingen i folken bistod mig." (Jes 63:3)

Vakta dig därför mot den tanken att din syndasorg skulle kunna jämföras med eller var lika stor som syndens onda i ditt liv. Gud vill att du skall lära känna dina synder och ångra dem, så att du kan ta emot syndernas förlåtelse av nåd. Du skall bara förtrösta på Kristus.

Kristus predikade för de ödmjuka, (Jes 61:1) de i anden fattiga. Han läker de i hjärtat förkrossade. (Luk 4:18) De som menar

att de är friska behöver ingen läkare. (Matt 9:12) Kristus predikar frihet för "fångar" som ser att de befinner sig i andlig fångenskap genom synden. Den som menar sig vara fri längtar inte efter att bli kvitt bojorna.

Kristus förkunnade syn för de blinda, för sådana som sörjde över sin andliga blindhet. Synden står däremot kvar för dem som menar sig se. De som säger: "Vi är rika, ja, vi har vunnit rikedomar och behöver intet", vet inte att de är "eländiga och ömkansvärda och fattiga och blinda och nakna." (Uppb 3:17)

Herren Jesus predikade frihet för de fångna och läkedom för förkrossade hjärtan. "Herren dödar och gör levande, han för ned i dödsriket och upp därifrån." (1 Sam: 2:6) Han dödar genom lagen som driver oss till omvändelse. Han gör oss levande genom evangeliet som skapar tro och ger tröst. Han leder oss ned till helvetet genom lagens hot för att sedan föra oss upp därifrån genom det tröstande evangeliet.

Sorgen över synden skall driva dig till Kristus.

7. Tro och känslor

Den bekymrade människan:
Min tro är svag. Ibland känner jag den inte alls i mitt hjärta och jag kan inte be till Gud med sådan kraft att bönen når himmelen. Jag fruktar att jag har förlorat tron, att den har dött ut. Men om tron har dött ut, vad har jag då för hopp, hur skall jag då bli frälst? Jag prövar mig själv, om jag har tron eller inte, (2 Kor 13:5) men jag känner ingen tro i hjärtat!

Själasörjaren svarar:
Den helige Ande hjälper oss i vår svaghet. "Vad vi rätteligen bör bedja om, det vet vi inte, men Anden själv manar gott för oss med outsägliga suckar." (Rom 8:26) Tidvis känner vi inte *att* vi tror eller *vad* vi tror, men Anden underhåller och bevarar tron i våra hjärtan.

Gnistan kan ligga dold under askan. Ibland finns tron i hjärtats fördolda djup, utan att vi känner det. Du får aldrig dra den slutsatsen, att eftersom du inte känner tron, så har den upphört att existera! Du längtar efter tron. Du suckar och önskar att kunna tro. Men också denna önskan, detta suckande, denna vilja att kunna tro, är tro.

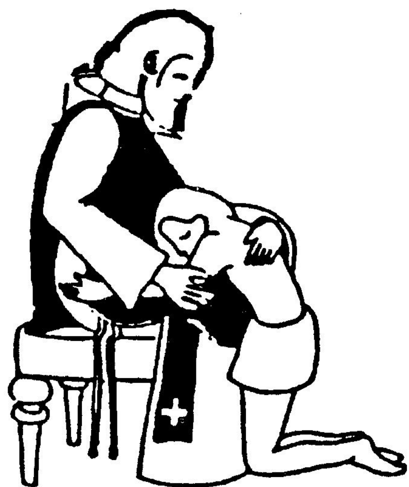
Skilj mellan två olika ting: att *inte känna tron* och *inte vilja tro.* I det ena fallet är det fråga om kamp, i det andra är det fråga om "hårdnackad" otro.

Kristus bor i ditt hjärta genom tron, (Ef 3:17) även om du inte känner hans närvaro. Den helige Ande, Tröstaren, bor också i ditt hjärta, även om du inte alltid känner hans tröst. Liksom Abraham, trons fader, trodde där "ingen förhoppning fanns" (Rom 4:18) så skall också du lita på ordet även om du ingenting känner.

att de är friska behöver ingen läkare. (Matt 9:12) Kristus predikar frihet för "fångar" som ser att de befinner sig i andlig fångenskap genom synden. Den som menar sig vara fri längtar inte efter att bli kvitt bojorna.

Kristus förkunnade syn för de blinda, för sådana som sörjde över sin andliga blindhet. Synden står däremot kvar för dem som menar sig se. De som säger: "Vi är rika, ja, vi har vunnit rikedomar och behöver intet", vet inte att de är "eländiga och ömkansvärda och fattiga och blinda och nakna." (Uppb 3:17)

Herren Jesus predikade frihet för de fångna och läkedom för förkrossade hjärtan. "Herren dödar och gör levande, han för ned i dödsriket och upp därifrån." (1 Sam: 2:6) Han dödar genom lagen som driver oss till omvändelse. Han gör oss levande genom evangeliet som skapar tro och ger tröst. Han leder oss ned till helvetet genom lagens hot för att sedan föra oss upp därifrån genom det tröstande evangeliet.

Sorgen över synden skall driva dig till Kristus.

7. Tro och känslor

Den bekymrade människan:
Min tro är svag. Ibland känner jag den inte alls i mitt hjärta och jag kan inte be till Gud med sådan kraft att bönen når himmelen. Jag fruktar att jag har förlorat tron, att den har dött ut. Men om tron har dött ut, vad har jag då för hopp, hur skall jag då bli frälst? Jag prövar mig själv, om jag har tron eller inte, (2 Kor 13:5) men jag känner ingen tro i hjärtat!

Själasörjaren svarar:
Den helige Ande hjälper oss i vår svaghet. "Vad vi rätteligen bör bedja om, det vet vi inte, men Anden själv manar gott för oss med outsägliga suckar." (Rom 8:26) Tidvis känner vi inte *att* vi tror eller *vad* vi tror, men Anden underhåller och bevarar tron i våra hjärtan.

Gnistan kan ligga dold under askan. Ibland finns tron i hjärtats fördolda djup, utan att vi känner det. Du får aldrig dra den slutsatsen, att eftersom du inte känner tron, så har den upphört att existera! Du längtar efter tron. Du suckar och önskar att kunna tro. Men också denna önskan, detta suckande, denna vilja att kunna tro, är tro.

Skilj mellan två olika ting: att *inte känna tron* och *inte vilja tro.* I det ena fallet är det fråga om kamp, i det andra är det fråga om "hårdnackad" otro.

Kristus bor i ditt hjärta genom tron, (Ef 3:17) även om du inte känner hans närvaro. Den helige Ande, Tröstaren, bor också i ditt hjärta, även om du inte alltid känner hans tröst. Liksom Abraham, trons fader, trodde där "ingen förhoppning fanns" (Rom 4:18) så skall också du lita på ordet även om du ingenting känner.

Vi "tar varje invändning till fånga i lydnad under Kristus." (2 Kor 10:5) Tag också din brist på fromma känslor "tillfånga i lydnad under Kristus." Tag Ordet till ditt hjärta och håll dig hårt till det. Säden ligger dold i jordens mylla, innan den gror och växer upp! Trons säd ligger dold i hjärtat till dess den visar sig genom sin frukt. (Gal 5:6).

När du sover är du inte medveten om din tro, men ingen kan säga, att tron då har försvunnit. I denna anfäktelse har en "sömn" överraskat din själ. Det är därför som du inte kan känna trons kraft. Men av den anledningen skall du inte tänka att din tro helt har försvunnit.

"Du skall lita på Ordet, även om du ingenting känner."

8. Frestelse till förtvivlan

Den bekymrade människan:

Djävulen lämnar mig inte i fred. Han vill driva mig till förtvivlan och misströstan. Vad skall jag göra?

Själasörjaren svarar:

Du får gärna misströsta, vad beträffar dig själv och dina egna "meriter", ty du är en syndare, men misströsta aldrig, när det gäller Gud, vars nåd är långt större än din synd. (Rom 5:21) Vår synd, jämförd med Guds nåd, är som en liten gnista som faller i havet. Också oceanen har sina gränser. Guds nåd däremot kan inte mätas.

Tvivla därför inte på Kristus. Han "har kommit i världen för att frälsa syndare." (1 Tim 1:15) Hans blod har större kraft att försona Gud än synden att förtörna honom. Dina synder är många och stora, men inte så stora och tunga, att inte Gud kan förlåta dig.

Guds godhet är större än all ondska. Synden förnedrar, Guds nåd upphöjer. Att synda är människors och de onda andarnas göromål – att bevisa barmhärtighet, att skona, att förlåta är Guds göromål. (Psalt 103:8–12)

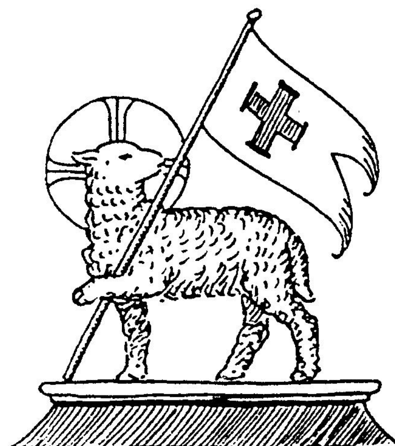
Himmelen är ojämförligt större än jorden. Den himmelske Faderns nåd är ojämförligt större än alla våra synder. Tänk inte att din ondska är större än den barmhärtige Gudens nåd. Gud är långt mer nådig än du är syndig. Guds nåd är så stor, att han aldrig skulle vilja fördöma dig om än alla världen synder låg på dig, men du ångrade dem och förtröstade på Kristus för att få förlåtelse.

Har du glömt den stora lösesumma som Kristus erlade för dina

synder? Menar du att dina synder är större än Kristi förtjänst? Detta skulle göra dig större än Gud. Dina synder är verkligen stora – men Kristus, som betalade för dem, är oändligt mycket större.

Dina synder är många, men Kristus led för dem på många sätt. Gud är den Oändlige och du har förtörnat honom med dina synder. Men Kristus är också den Oändlige och han har försonat dig med Gud.

Ropa till din Fader i himmelen. Bed i hans Sons, din Frälsares namn: "Herre Gud, om du inte kan se på mig i välbehag, därför att jag är en syndare, så se på mig i nåd för din käre Sons skull. I honom är du nådig mot din tjänare. Kom ihåg vad han har lidit och glöm vad din olydige tjänare har gjort." Amen.

"Dina synder är verkligen stora – men Kristus, som betalade för dem, är oändligt mycket större."

9. Dopet och omvändelsen

Den bekymrade människan:

Jag tror, att jag genom dopet har upptagits i Guds nådeförbund, fått syndernas förlåtelse och mitt namn inskrivet i himmelen.

Men nu har jag genom nya synder som jag har begått fallit ur nåden och fått mitt namn utstruket ur Livets bok!

Själasörjaren svarar:

Guds förbund är ett evigt förbund. Det är alltid möjligt att återvända till det genom ånger och tro. Omskärelsen var ett evigt förbund. (1 Mos 17:13) Vi skall inte tvivla på att Gud också i dopet har upprättat ett evigt förbund. För oss kristna har dopet ersatt omskärelsen. (Kol 2:11)

Herren säger: "Jag skall trolova mig med dig för evig tid; jag skall trolova mig med dig i rättfärdighet och rätt, i nåd och barmhärtighet." (Hos 2:19, 20) "Ja, om än bergen viker bort och höjderna vacklar, så skall min nåd icke vika ifrån dig och mitt fridsförbund icke vackla säger HERREN, din Förbarmare." (Jes 54:10)

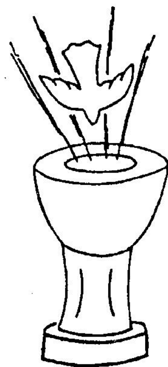
Även om vi överger tron och Guds ord, så förblir Gud trofast, trovärdig och oföränderlig. Han kan inte förneka sig själv. (2 Tim 2:13) Genom dina ouppsåtliga synder går du inte bort från Guds nådesförbund. Däremot sker det genom uppsåtliga, medvetna synder, som du begår mot ditt samvete. Men vägen tillbaka till Guds eviga förbund står öppen genom en sann omvändelse.

De kristna i Galatien och i Korint hade gjort sig skyldiga till allvarliga syndafall. Men när de ångrade sig, tröstade aposteln dem genom att hänvisa till dopet. Paulus säger: "Ni alla, som har blivit döpta till Kristus, har iklätt er Kristus." (Gal 3:27) Han framhåller, att de hade blivit rentvagna från synden och blivit döpta

"till att utgöra en och samma kropp." (1 Kor 12:13) Det står därför klart, att dopets kraft sträcker sig in i framtiden och inte tar slut genom våra syndafall. Från Guds sida sett är löftet fast och giltigt.

Paulus säger, att Kristus renar församlingen genom vattnets bad i kraft av Ordet. (Ef 5:26) Genom dopet och Ordet har all synd tvättats bort ifrån dem, som är födda på nytt, inte endast de begångna synderna, utan också de som människan senare kommer att begå av okunnighet eller svaghet. Det innebär inte, att dopet behöver upprepas varje gång som man syndar, men på så sätt att genom förlåtelsen, som en gång skänktes i dopet, kan den troende få förlåtelse inte endast för begångna synder, utan också för framtida synder.

Erkänn och sörj över dina synder, men förneka inte och glöm inte bort den nåd som du har fått i dopet. Även om du skulle falla tusen gånger, så kom bara på nytt tillbaka. "Vänd om, Israel, du avfälliga, säger HERREN, så vill jag inte längre med ogunst se på er; ty jag är nådig, säger HERREN, jag behåller inte vrede evinnerligen. " (Jer 3:12) Låt ditt hjärta hålla fram detta ord inför Herren. (Ps 27:8) Han vill då göra barmhärtighet med dig och komma ihåg sitt löfte, ty han kan inte förneka sig själv och sitt ord.

"Vägen tillbaka till Guds eviga förbund står öppen genom en sann omvändelse."

10. "Min tro är svag"

Den bekymrade människan:
Man måste tro för att kunna ta emot Ordets och Sakramentens välsignelser. För att få nytta av en gåva behövs både en hand som ger och en hand som tar emot. Men min tro är mycket svag. Jag kastas hit och dit av alla slags frestelser. Jag saknar en fast tro.

Själasörjaren svarar:
Svag tro är fortfarande tro. Tron griper om Kristus och i Kristus får den Guds nåd, syndernas förlåtelse och evigt liv, inte för sin styrkas skull utan därför att den bygger på Kristus. En stark tro griper om Kristus med större styrka än en svag tro, men också en svag tro medför frälsning.

Din Frälsare, Jesus Kristus, skall inte sönderkrossa ett brutet rör eller släcka ut en rykande veke (Jes. 42:3). Han tar nådigt emot också dem som är svaga i tron (Rom. 14:3). Även den minsta lilla trosgnista är ett verk av den helige Ande, ty vi är inte "skickliga att tänka ut något, såsom komme det från oss själva." (2 Kor. 3:5) Gud verkar både vilja och gärning (Fil. 2:13). Gud ringaktar inte det verk som han påbörjat i våra liv, utan vill fullborda det och stärka det (Fil. 1:6).

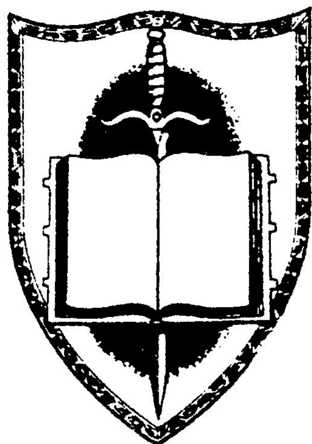
Gud vill trösta oss som en mor tröstar sitt barn (Jes. 66:13). Men en mor handlar med större ömhet mot ett litet barn som inte kan tala och har mer omsorg om detta än ett vuxet barn! Gud förkastar inte den som är svag i tron, utan mödar sig med att återställa och styrka honom, precis som vi gör med en som är kroppsligt svag.

Jesus säger: "Om ni har tro, vore den också blott som ett senapskorn, så skall ni kunna säga till detta berg: Flytta dig härifrån

dit bort, och det skall flytta sig; ja intet skall då vara omöjligt för er." (Matt. 17:20) Om en undergörande tro kan förflytta berg fastän den inte är större än ett senapskorn, så kan den frälsande tron förflytta berg av frestelser och tvivel fastän den är svag. Guds kraft är mäktig i oss som är svaga (2 Kor. 12:9).

Akta dig därför att förlora modet på grund av din tros svaghet. Räkna istället med Guds kraft. Gud kan göra det ofruktsamma fruktbart. Han kan hela vad som är sårat, böja rätt vad som är krokigt, förvandla köld till värme och ställa till rätta vad som har blivit fel.

Var vaken över att din tro är svag och luta dig tungt på det gudomliga Ordets "stav". Guds ord är det frö från vilket tron spirar upp och tron underhålles genom Ordet. Bed därför med Kristi lärjungar: "Föröka vår tro!" (Luk. 17:5) och med fadern till den demonbesatte pojken: "Jag tror! Hjälp min otro!" (Mark 9:24).

"Trons sköld" och "Andens svärd" som är Guds ord, behövs i den andliga striden.

11. "Hur skall jag på ett rätt sätt gå till nattvarden?"

Den bekymrade människan:

Jag vet, att troende människor blir välsignade genom ett rätt bruk av Herrens nattvard. Men jag är orolig. Aposteln säger nämligen: "Den som nu på ett ovärdigt sätt äter detta bröd eller dricker Herrens kalk, han försyndar sig på Herrens lekamen och blod." (1 Kor 11:27) Jag är rädd, att jag går ovärdigt till denna himmelska måltid!

Själasörjaren svarar:

Därför att du ser och ångrar din ovärdighet, undviker du att ta emot sakramentet på ett ovärdigt sätt. Aposteln säger inte, att de tar emot sakramentet ovärdigt som är svaga i tron. Nej, tvärtom, sakramentet instiftades för att stärka tron och trösta de svaga.

De som tar emot det ovärdigt är de, som inte prövar sig själva och som inte i brödet känner igen Kristi kropp (1 Kor. 11:28, 29); de som utan ånger och tro, utan fruktan för synden och utan uppsåt till omvändelse kommer till den heliga måltiden som till en vanlig måltid; de som inte skiljer denna himmelska måltid från annan föda; de som inte ser dess härlighet och kommer med ett ödmjukt och förkrossat hjärta. Sådana nattvardsgäster syndar lika mycket mot Kristi kropp och blod genom ovärdigt ätande och drickande som de syndade, vilka korsfäste honom.

Gud förbjude, att du skulle räkna dig bland dessa. Du ser ju din synds orenhet och sörjer över den mänskliga naturens fördärv. Du betraktar storheten i det som har givits och lovats dig i den heliga nattvarden. Du hungrar och törstar efter rättfärdighet och kommer också att bli mättad. (Matt 5:6) Synden kan inte längre

skada dig, därför att du inte längre har din lust i den. Du skyndar under tårar till din himmelske fader. (Luk 15:20, 22, 23). Du sörjer över dina synder och längtar efter att få din själs hunger stillad i denna himmelska måltid.

Du skall därför inte tvivla på att din nådige och barmhärtige Fader skyndar mot dig. (Luk 15:20–24) Han vill ta emot också dig med glädje. Han vill ge dig "den yppersta klädnaden", som är Kristi rättfärdighet och sätta på dig frälsningens dräkt. Han vill sätta ringen på ditt finger och besegla dig med sin helige Ande. Han vill sätta skor på dina fötter och leda dig in på fridens och rättfärdighetens väg. Han vill mätta dig med Kristi kropp, som offrades på korsets altare.

Du behöver alltså inte frukta att du tar emot denna måltid på ett ovärdigt sätt. Den som är helt ovärdig i sina egna ögon accepteras av Herren. Den som är missnöjd med sig själv behagar Gud. Den som är ödmjuk och förkrossad blir upphöjd genom Guds barmhärtiga hand.

"Den som är ovärdig i sina egna ögon accepteras av Herren."

12. Nattvarden och frälsningsvissheten

Den bekymrade människan:
Hur kan jag bli viss om att Gud på nytt har upptagit mig i dopets nåd? Om jag bara kunde få bekräftelse på detta genom ett fast och trovärdigt bevis. Om där bara fanns ett annat sakrament genom vilket jag kunde få visshet om att nåden gällde mig!

Själasörjaren svarar:
I Herrens nattvard tar du emot den kropp som Kristus utgav i döden för dig och det blod som Kristus utgöt på korset för dina synder. Emedan du i den heliga nattvarden erhåller själva betalningen med vilken du har blivit friköpt, Kristi kropp och blod, kan du vara viss om att du därmed har del i allt, som Kristus har förtjänat åt dig på korsets altare: syndernas förlåtelse, rättfärdighet, liv och frälsning.

Hur kan du tvivla på att du på nytt har upptagits i Guds nåd? Vem står Fadern närmare än hans enfödde Son? Han är i Faderns sköte. (Joh 1:18) Han är i Fadern och Fadern i honom. (Joh 14:10) Han och Fadern är ett. (Joh 10:30)

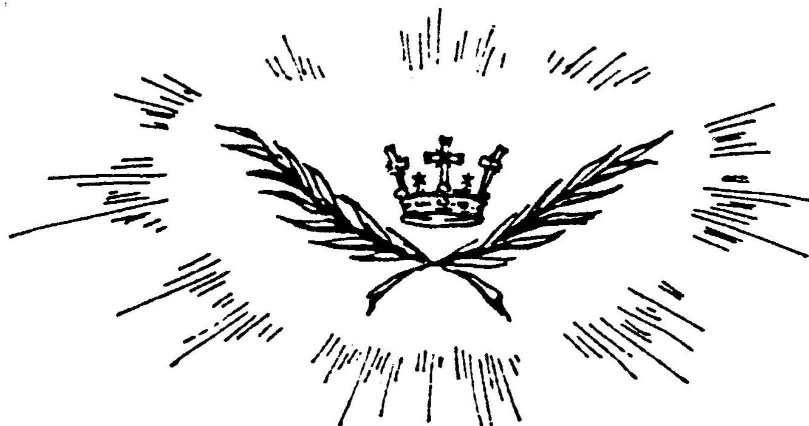
Vem står Guds Son närmare än hans eget kött och blod och den mänskliga natur som han har antagit? Han har förenat sig med den. Om du äter Kristi kropp och dricker hans blod, blir du innerligt förenad med Gud. Kristus lever i dig och du i honom. Ty vad är oss närmare än det som vi äter och dricker? Lika ofta som du i tro äter Kristi livgivande kropp (i nattvarden) och dricker hans dyrbara blod, så får du andligt liv genom honom, som är Livets källa.

Kristus har antagit vår mänskliga natur. I den har han utplånat synden, förstört döden, skapat ett nytt, andligt liv och fyllt det

med all nådens fullhet och himmelsk rikedom. Denna mänskliga natur, som han har antagit, förnyat, helgat och fyllt med himmelsk rikedom vill han ge tillbaka till oss, så att du skall bli viss om att nattvardens hela rikedom gäller just dig.

Han sätter in din eländiga, förstörda natur i sin heliga, livgivande kropp, så att du erhåller från den ett motgift mot det andliga gift som är i din natur. Han är Vinträdet, de troende är grenarna. Den som förblir i honom bär mycken frukt. (Joh 15:5) Vår mänskliga naturs orenhet övertäckes med Kristi kropp och blod som du tar emot. Det är omöjligt att din kropp skulle stanna kvar i graven sedan den har fått del av Kristi kropp och blod.

Till och med den döde Elias ben kunde ge liv åt den som kom i beröring med dem. (2 Kon. 13:21) Hur mycket mer skall då inte Kristi levande och livgivande kropp kunna uppväcka dig till evigt liv?

Jesus säger: "Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets krona!" Uppb. 2:10

13. Tröst mot döden

Den bekymrade människan:
Tanken på att jag skall dö skrämmer mig. Den gör mig orolig och rädd. Synden, som är dödens udd ((1 Kor 15:56) hotar mig med Guds vrede över mina synder. "Syndens lön är döden." (Rom 6:23) Och på grund av synden skall jag dö som alla andra! (Rom 5:18)

Själasörjaren svarar:
Om dina synder förskräcker dig, se då på Kristus som dog för dig på korsets altare, för att du inte skulle behöva dö den eviga döden. Vänd bort dina ögon ifrån dödens yttre skepnad och vänd dem mot Kristus. Han kom "för att han genom sin död skulle göra dens makt om intet, som hade döden i sitt våld, det är djävulen, och göra alla dem fria, som av fruktan för döden hela sitt liv igenom hade varit hemfallna till träldom." (Hebr 2:14, 15)

Kristus har "dödat" vår död och tagit bort fruktan för helvetet som vi hade förtjänat. (Hos 13:14) Till den sörjande Marta sade Jesus: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han skall leva, om han än dör; och var och en som lever och tror på mig, han skall aldrig någonsin dö." (Joh 11:25, 26)

Liksom vi genom Adam har underkastats döden på grund av vår arvsynd och de verksynder som vi har begått, så skall vi göras levande i Kristus (1 Kor 15:22) som är Livets Herre och dödens Besegrare. Jesus själv bekräftar detta: "Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som hör mina ord och tror honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke under någon dom, utan har övergått från döden till livet." (Joh 5:24) "Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som håller mitt ord, han skall aldrig någonsin se döden." (Joh 8:51)

Din själ som har skapats av Fadern och blivit återlöst av Sonen skall vara den helige Andes boning. Överlämna den ödmjukt och med glädje i Guds trofasta händer och säg med David (Ps 31:5), Stefanus (Apg 7:58) och med Kristus (Luk. 23:46): "I din hand överlämnar jag min ande. Du har friköpt mig, HERRE, du trofaste Gud." (Ps 31:5)

Herren vill trösta dig med sin närvaro och sin hjälp i dödsskuggans dal (Psalt. 23:4). Håll dig bara i tro till Kristus som är din medlare. Han har genom sin död tagit bort dödens makt och genom sin uppståndelse fört liv och oförgänglighet fram i ljuset. (2 Tim. 1:10)

"Jesus är Livets Herre och dödens Besegrare."

14. Är jag skriven i Livets bok?

Den bekymrade människan:
Endast de håller ut intill änden vars namn är skrivna i Livets bok. Hur kan jag veta att mitt namn står skrivet där?

Själasörjaren svarar:
Livets bok hör samman med Kristus. Den kallas i Uppenbarelseboken för "det slaktade Lammets bok". (13:8, 21:27) Att vara skriven i den boken syftar på att de troende är utvalda till evigt liv. Denna utkorelse äger rum i Kristus. Det säges nämligen om de troende, att de har blivit utvalda i Kristus förrän världens grund var lagd (Ef 1:4) och att deras namn har varit skrivna i livets bok från världens begynnelse. (Uppb 17:8)

Vad utkorelsen beträffar, att ha sitt namn skrivet i Livets bok, så kan man inte själv besvara den frågan i förväg, utan endast efteråt. Lika många som har bestämts till liv, hör frälsningens ord, tror på Kristus, visar Andens frukt och framhärdar i tron. "Den som tror på Guds Son, han har vittnesbördet (Guds vittnesbörd) inom sig själv." (1 Joh 5:10)

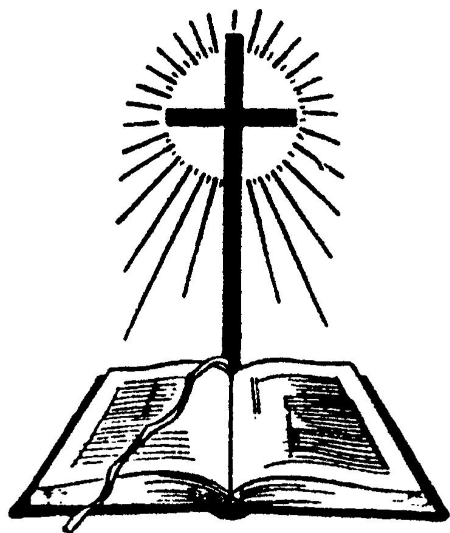
Den helige Ande vittnar i de troendes hjärtan om att de är Guds barn (Rom 8:16) och är skrivna i Livets bok i himmelen. De som Gud har utvalt från evighet, vars namn är skrivna i himmelen (Luk 10:20) kallar han genom Ordet och rättfärdiggör genom tron på Kristus (Rom 8:29). Denna tro visar sig i att människan ber till Gud, är tålig under korset och strävar efter helgelse.

Ett rätt övervägande av frågan om utkorelsen och vilka som är skrivna i Livets bok måste börja med den Korsfästes sår, har det sagts. Var och en som tror på Kristus och håller ut i tron har blivit rättfärdiggjord och hans namn står skrivet i Livets bok i himme-

len. Eller har du inte blivit upptagen i Guds nådeförbund genom dopet? Har du inte blivit renad från dina synder genom Kristi blod? Har du inte blivit född på nytt genom den helige Ande?

Detta är klara tecken på att ditt namn har skrivits i Livets bok. Ty "alla är ni Guds barn genom tron, i Kristus Jesus; ty ni alla som har blivit döpta till Kristus, har iklätt er Kristus." (Gal 3:26, 27)

Gud har inte skrivit på några "ödestavlor" utan i Livets bok. Han har utvalt oss i Kristus, innan världens grund var lagd. Sök svaret på frågan om utkorelsen och om ditt namn står skrivet i Livets bok i himmelen, hos Kristus ensam.

"Sök svar på frågan om ditt namn står skrivet i Livets bok hos Kristus ensam!"

15. Bön i sjukdomstid

Min Herre och Gud, liv och död, hälsa och sjukdom ligger i dina händer. Bönhör mig, inte som jag vill, utan som du vill. Om du vill, så kan du göra mig frisk. Säg endast ett ord, så blir jag botad.

Min tid står i dina händer. Om det är din vilja att nu hämta mig genom döden till dig i det himmelska hemmet, så ge mig kraft att övervinna dödens smärta. Upptänd och föröka hos mig ditt klara ljus i mitt hjärtas mörker. I ditt ljus ser jag ljuset.

Din död, käre Herre Jesus, har övervunnit min död. Din död har förtjänat evigt liv åt mig. Jag håller fast vid ditt ord med ett troende hjärta och vet, att du bor i mig genom tron. Välsigna mig, ge mig nytt mod genom din tröst.

Jag kommer inför din nådetron och litar på, att du inte kastar ut den som kommer till dig. Må ditt dyrbara blod rena mig ifrån mina synder. Må dina sår ge mig skydd mot Guds vrede och dom. Jag vill dö i dig. Och du vill leva i mig. Du vill inte lämna mig i dödens och gravens våld, utan uppväcka mig till livets uppståndelse.

Du har kämpat och segrat för mig. Må nu din kraft vara mäktig i min svaghet. Låt din frid som är högre än all kunskap, bevara mitt hjärta och mitt sinne i dig. Jag anförtror min ande i dina händer. Du har återlöst mig, du trofaste Gud. Tag emot min själ som du har skapat, som du har återlöst, som du har renat från synden genom ditt blod, som du har beseglat med den helige Andes gåva och som du har bespisat med din kropp och ditt blod. Förlåt mig min syndaskuld!

Låt mig inte gå miste om ditt lidandes frukter. Låt inte ditt blod förgäves ha varit utgjutet för mig. På dig förtröstar jag.

Låt mig aldrig någonsin komma på skam. I ditt namn och för din skull, ber jag detta, käre Herre Jesus. Amen

"Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig." Psalt. 50:15

Johann Gerhard och hans "Tröstebok" - en presentation

Författaren till denna lilla skrift är Johann Gerhard – en av den lutherska ortodoxins största predikanter och teologer. Då hans namn är okänt för många vill jag här ge en kort presentation av "Tröstebokens" författare.

Johann Gerhard föddes 1582 i Quedlingburg, Tyskland. Han var av gammal borgarsläkt. Under uppväxttiden var han långa tider mycket sjuklig. Vid 15 års ålder kom han i djupa andliga anfäktelser, men fick kärleksfull hjälp och själavård av Johann Arndt, som då var pastor i Quedlingburg.

Studier i teologi

Det var också Johann Arndt som rådde Gerhard att studera teologi. 1599 reste Gerhard till Wittenberg och fördjupade sig där i teologi, filosofi och medicin. Efter en tid flyttade han över till Jena, där det fanns ett universitet som hade ryckte om sig att vara mer renlärigt lutherskt än Wittenbergs. Han studerade hebreiska och kyrkofäderna och förvärvade magistergraden 1603.

Vid 24 års ålder blev Gerhard teologie doktor och samtidigt superintendent (biskop) i Heldburg och därefter generalsuperintendent i Koburg. Hans stora fromhet, arbetsamhet och allmänna duglighet i förening förde med sig en tung arbetsbörda: han föreläste, visiterade och predikade flitigt. Gerhards svaga hälsa tvingade honom emellertid att lämna ifrån sig de många uppgifterna som stiftschef för att återgå till teologisk undervisning, som han också var sällsynt väl lämpad för. 1616 blev han professor i teologi i Jena.

Många kallelser

Gerhards lärdom, hans skicklighet att undervisa, hans hjälpsamhet mot sina studenter, också ekonomiskt, gjorde honom mycket omtyckt. Han fick under sin tid som professor i Jena inte mindre än 24 kallelser från olika universitet, som önskade få honom som teologisk lärare. T.o.m. från det avlägsna Sverige, från Uppsala universitet, kom en sådan förfrågan. Men Gerhard tackade nej till dem alla. Han trivdes i Jena och ville vara trogen universitetet där. Redan av sin samtid erkändes Gerhard som den tidens främste lutherske teolog.

Johann Gerhard 1582-1637.

Det mest kända och betydelsefullaste av hans teologiska arbeten är hans stora troslära *"Loci theologici"* i nio band. Där genomgår han systematiskt de olika läropunkterna i den kristna tron och belyser dessa ingående med citat ifrån hela Bibeln, både GT och NT. Varje lära ställdes i relation till andra kristna läror, i synnerhet då till Skriftens centrum, evangeliet om syndernas förlåtelse på grund av Kristi offerdöd på Golgata kors.

"Heliga betraktelser"

För oss här i Sverige är Gerhard mest bekant för sina *"Heliga betraktelser"* ("Sacrae meditationis") som kom ut i svensk översättning två gånger på 1600-talet, en gång i slutet av 1800-talet samt 1993 i ny översättning på Artos Bokförlag, Skellefteå.

Språket i dessa betraktelser är kraftfullt och innehållet djupt uppbyggligt. Bengt Hägglund skriver i företalet till den sista upplagan av Gerhards *"Heliga Betraktelser":*

> *"I olika länder och på skilda språk har Gerhards meditationer utgivits i omkring två hundra upplagor, näst Arndts kända skrifter förmodligen den mest spridda bland lutherdomens andaktsböcker. Påfallande är det stora antalet finska översättningar, sexton utgåvor från 1600-talet fram till slutet av 1800-talet."*

Det kan vara av intresse att nämna, att Gustav II Adolf, vår store kung och försvarare av evangelisk tro, på sina resor förde med sig förutom Arndts Sanna kristendom också Gerhards "Heliga Betraktelser", andaktsböcker som han flitigt läste i jämte Bibeln.

Johann Gerhards Tröstebok eller som namnet lyder på latin: *"Enchiridion consolatorum"* utkom från trycket 1611. Denna "handbok" i tröstandets konst växte fram jämsides med det lärda verket *"Loci Theologici."* Det var en svår tid för Gerhard. Den 10 januari 1611 dog hans första och tills då ende son. I maj samma år följde den unga modern barnet. När hon kämpade mot döden kollapsade Johann Gerhard själv med bruten hälsa som följd. Men hans inre människa bröts inte ned. Han tog sin tillflykt ännu mer till Guds ord. Där fanns hjälp och tröst också mot dödens härjningar, ty Jesus, Frälsaren, hade övervunnit den genom sin segerrika uppståndelse.

I korsets skola

Gerhards *Tröstebok* är ingen lärd, teoretisk skrivbordsprodukt; det

som han där skriver har han själv upplevt i "korsets skola" och genom livets många prövningar och motgångar. Helt visst har han också förmedlat mycket av den rika tröst, som boken ger åt kämpande och anfäktande själar, till sin unga hustru på hennes sjukbädd, som också blev hennes dödsbädd.

Ibland har det påståendet framförts, att den lutherska ortodoxin enbart var död renlärighet och meningslösa strider om petitesser i läran. Detta är till större delen förtal och icke med sanningen överensstämmande. Detta gällde i varje fall inte Johann Gerhard. Här möter man istället lära och liv i en ovanligt lycklig kombination.

Rätt lära – heligt liv

Gerhard är – liksom alla andra ortodoxa teologer - angelägen om att förmedla rätt, skriftenlig lära till sin samtids människor. Men han betonar också ständigt, att det inte är nog med den rena läran. Läran måste också tillägnas och tillämpas i ett gudfruktigt liv:

> *"Kan du skilja ljuset från solen, så kan du skilja kärleken från tron." "Vinlägg dig om kärlek. Din nästa må vara vemsomhelst; han är dock alltid en, för vilken Kristus har lidit döden. Varför skulle du neka att slösa kärlek på din nästa, när Kristus inte har tvekat att utge sitt liv för hans skull? Om du i sanning älskar Gud, bör du även älska hans avbild."*

Johann Gerhard räknas som den tredje mest betydande teologen i lutherdomen, näst Martin Luther och Martin Chemnitz. Tyvärr har litet av Gerhards omfattande andliga författarskap överflyttats till det svenska språket. F.n. finns tillgänglig endast det tidigare nämnda ungdomsverket "Heliga Betraktelser". (1606)

"Trösteboken"

I den amerikanska tidskriften *Christian News* publicerades häromåret Gerhards "Tröstebok" i engelsk översättning. Av bokens 47 kapitel återfinns i denna skrift 15 avsnitt, för första gången

översatta till svenska språket.

Gerhard går pedagogiskt tillväga i sin *"Tröstebok"* med frågor och svar liksom i katekesen. I början av varje kapitel låter han en orolig, anfäktad människa framställa en fråga till sin själasörjare, som svarar utifrån den heliga Skrift.

Själasörjarens viktigaste uppgift enligt Gerhard är att trösta bekymrade själar. Den uppgiften har inte förändrats utan är densamma än idag. Och det är min förhoppning att dessa frågor och svar skall ge både uppbyggelse och andlig vägledning åt läsarna.

Kan de också ta död på den gängse vanföreställningen, att den lutherska ortodoxin kännetecknas av renlärig, formell kristendom, utan andligt liv, är mycket vunnet. Motsatsen är ju fallet! Ortodoxin i stort var en "guldålder" för den lutherska kyrkan, då den stod som högst i fråga om skriftkunskap och levande fromhet.

Johann Gerhard, vars bild vi här i all korthet har velat teckna, slutade sitt verksamma och rikt välsignade liv den 30 augusti 1637 med trons härliga bekännelse: "Kom, kom Herre Jesus!" på sina läppar.

Gunnar Juelsson

